

ADI SOYADI	2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI KÜLTÜR VE MEDENİYETİMİZE YÖN VERENLER DERSİ 1.DÖNEM 1. ORTAK YAZILI CEVAP ANAHTARI	PUAN
SINIFI: NO:		

SORU 1.

Burak ile başka bir ülkeden gelen misafiri; yemek yerken, selamlaşırken, müzik dinlerken ve bayramları kutlarken birbirlerinin farklı davranışlarına şahit olmuşlardır.

Yukarıdaki metne dayanarak kültürün tanımını yapınız. (10 puan)

Örnek Öğrenci Yanıtı

Kültür; insanların yemek yeme, selamlaşma, müzik dinleme ve bayram kutlama gibi günlük yaşamlarındaki farklı davranışlarını ve yaşam tarzlarını belirleyen toplumsal değerlerdir.

SORU 2.

Mezopotamya'da icat edilen tekerlek zamanla Asya'ya, Avrupa'ya ve ardından tüm dünyaya yayılmış; Mısır'da geliştirilen takvim günümüz takvimlerinin temelini oluşturmuştur. Benzer şekilde, dünyanın farklı coğrafyalarında yaşayan insanların bilim, sanat ve teknoloji alanında ortaya koydukları buluşlar sınırları aşarak tüm insanlığın ortak mirası haline gelmiştir.

Yukarıdaki metne dayanarak medeniyetin tanımını yapınız. (10 puan)

Örnek Öğrenci Yanıtı

Medeniyet, tek bir millete ait olmayıp dünyanın farklı yerlerinde yaşayan insanların bilim, sanat ve teknoloji alanında ürettiği buluşların zamanla tüm dünyaya yayılarak ortak bir insanlık çabasının ürünü haline gelmesidir.

SORU 3.

Sümerler buldukları yazıyla kendi bilgilerini kalıcı hâle getirmiştir. Daha sonra Fenikeliler bu yazıyı geliştirerek ilk alfabeyi yapmıştır. Zamanla Yunanlılara ve Romalılara ulaşan bu alfabe, onların da katkısıyla tüm insanlığın ortak mirası olmuştur.

Yukarıdaki metne dayanarak yazının ve alfabenin gelişim sürecinden hareketle kültür ve medeniyet arasındaki ilişkiyi açıklayınız. (20 puan)

Örnek Öğrenci Yanıtı

Kültür, Sümerlerin yazıyı bulması gibi milletlerin kendine has birikimlerini oluşturur. Bu bilginin Fenike, Yunan ve Romalılar eliyle geliştirilip yayılması ise evrenselleşerek tüm insanlığın ortak mirası olan medeniyeti meydana getirir

SORU 4.

Aşağıdaki tabloda sol sütunda bazı kültürel unsurlarımıza ait özellikler verilmiştir. Bu özelliklerin hangi kültürel unsura ait olduğunu tablonun sağ tarafındaki boşluklara yazınız. (20 puan)

Bazı Kültürel Unsurlarımıza Ait Özellikler	Kültürel Unsurlar
Beşiğe fısıldanan ninni, derin anlamlar taşıyan deyimler ve bir milleti ortak bir sesle buluşturan o kelimeler nehri.	Örnek Öğrenci Yanıtı Dil
Karanlıkta yolu aydınlatan bir kandil gibi, insana merhameti, vicdanı ve inancı fısıldayan manevi iklim.	Örnek Öğrenci Yanıtı Din
Ataların tozlu yollarından kalan izler, destanlar ve bir milletin köklerini fısıldayan o derin zaman albümü.	Örnek Öğrenci Yanıtı Tarih
Tencereden tabağa tüten o sıcak çorba kokusu, bayram sofralarının lezzeti.	Örnek Öğrenci Yanıtı Yemekler (4x5= 20 puan)

SORU 5.

Balıkesir'de yaptığımız kültür gezisinde şehrin hem gözle görülür eserlerini hem de yaşayan geleneklerini bir arada inceledik. İlk olarak tarihi Zağnos Paşa Camii'ni ziyaret ettikten sonra çarşıya geçerek el dokuması Yağcıbedir halısını, mis kokulu zeytinyağlı sabunu, kolonya şişelerini ve yöresel kıyafetleri yakından inceledik. Gezimiz sırasında coşkuyla oynanan zeybek oyunlarını izledik, neşeli kına gecelerine katılarak düğünlerini yerinde gözlemledik. Ustaların tezgâhlarda yaşattığı keçe yapım sanatını takip ettikten sonra büyüklerimizden Koca Seyit'in kahramanlık hikayelerini dinleyerek günümüzü tamamladık.

Yukarıdaki gezi metninde geçen kültürel unsurları dikkatlice inceleyiniz. Metinde yer alan kültürel unsurlardan 5 tanesini "Somut Kültür Unsurları", 5 tanesini ise "Somut Olmayan Kültür Unsurları" olacak şekilde sınıflandırarak aşağıdaki tabloya yazınız. (20 puan)

Somut Kültür Unsurları	Somut Olmayan Kültür Unsurları
Örnek Öğrenci Yanıtı 1. Zağnos Paşa Cami 2. Yağcıbedir halısı 3. Zeytinyağlı sabun 4. Kolonya 5. Kıyafetler	Örnek Öğrenci Yanıtı 1. Zeybek oyunları 2. Kına geceleri 3. Düğün 4. Keçe yapım sanatı 5. Hikayeler (10x2= 20 puan)

SORU 6.

Deniz, yaz tatilinde anneannesinin köyüne gittiğinde geçmiş ile bugün arasında pek çok benzerlik ve farklılık olduğunu fark etti. Annesi, köyde yapılan yöresel yemeklerin tarifini ve halk oyunlarını kendi annesinden öğrendiğini, onun da büyüklerinden öğrendiğini söyledi. Düğünleri incelediğinde ise eskiden üç gün süren geleneksel düğünlerin, günümüzde modern salonlarda bir günde tamamlandığını fark etti. Öte yandan, Almanya'dan tatile gelen kuzeni Ali'nin ilk başta buradaki bazı oyunları bilmediğini ve Türkçeyi yabancı gibi konuştuğunu fark eden Deniz, birkaç hafta içinde Ali'nin köydeki çocukların konuşma tarzını tamamen kavrayarak onlara uyum sağladığını gözlemledi.

Yukarıdaki metinden hareketle kültürün aşağıda verilen dört özelliğini, metindeki uygun olaylar veya ipuçlarıyla eşleştirerek tablodaki boş bırakılan yerlere kısaca yazınız. (20 puan)

Kültürün Özellikleri	Metinde Bulunan Kanıtlar / İpuçlar
Öğrenilerek kazanılır.	Örnek Öğrenci Yanıtı Almanya'dan gelen Ali'nin buradaki oyunları doğuştan bilmeyip, sonradan yaşayarak öğrenmesi
Kuşaktan kuşağa aktarılır.	Örnek Öğrenci Yanıtı Yemek tariflerinin ve halk oyunlarının büyüklerden çocuklara aktarılması
Zamanla değişir.	Örnek Öğrenci Yanıtı Eskiden üç gün süren geleneksel düğünlerin yerini günümüzde modern salonlarda bir günde yapılan düğünlerin alması
Toplumsal uyumu sağlar.	Örnek Öğrenci Yanıtı Ali'nin buradaki dili ve konuşma tarzını benimseyerek uyum sağlaması (4x5= 20 puan)